

sige, at Staten giver i ren og skær Gave mindst 1 Mill. Kr. til de Husmandsbrug, der oprettes i Aarets Løb, det er ensbetydende med saadan noget som 14—1500 Kr. i ren Gave til hver enkelt, som opretter et saadant Statshusmandsbrug. Jeg siger, at det er langt borte fra Forudsætningen, men ingen har rigtig Mod til at tage fat paa dette Foretagende, man bliver ved at lade det glide. Var saa endda det hele lykkebringende, men det er der ingen, der paastaar mere. Gang paa Gang kommer det frem, paa hvilken saare uheldig Maade denne Sag er ført ud i Livet. Jeg skal ikke komme ind derpaa ved denne Lejlighed, men det er jo vel bekendt for alle. Det er i Virkeligheden saaledes, at Staten her giver en rent personlig Gave, og saa er det dog et stort Spørgsmaal, men som ingen rigtig vil tage fat paa at overveje, om ikke disse Penge kunde anvendes paa en langt bedre og mere betryggende Maade end den, som nu en Gang har faaet Udtryk i den paagældende Lov. Jeg mener, at her bør man absolut foretage den Vending, som er nødvendig.

Hvad de „sparsommelige“ Rigsdagsmænd angaar, minder jeg ogsaa om, at det ærede Medlem fra Ringkøbing selv — jeg tror ikke, det er 2 Aar siden —, da der var Tale om Statsgarantien, udtalte: „Naa, ja, 10 Millioner kunne vi tabe, Herregud, det kan kun blive 10 Millioner“ — og det ærede Medlem har endogsaa været fungerende Finansminister en Tid. Jeg tror derfor, at vi egentlig ere blevne en lille Smule demoraliserede i vor Tankegang ved stadig at beskæftige os med disse store Beløb og ere blevne noget for lidt energiske til at tage fat og redressere vore Fejl, naar de forelige konstaterede.

Den højtærede Finansminister sagde forleden Dag, at vi efter Skattereformen i 1908 havde faaet nogle Overgangsaaar, som „nødvendigvis maatte virke“ særlig ugunstigt for Statskassen. „Nødvendigvis maatte virke“ — nej: „have virket“, vilde det være bedre at sige. Thi hvor lidt de, der dengang lavede Skattereformen, vare klare derover, det fremgaar af Budgetterne. Man havde for Finansaaret 1909—10 ansat en Merindtægt af Arveafgiften paa 2 Mill. Kr., men man har ingen Ting faaet. Saa bag efter kan man naturligvis nok forklare, hvilke forskellige Omstændigheder der have bevirket, at man ikke har faaet den, men faktisk er det, at man kalkulerede galt, da man fremsatte Budgettet. Tillægsafgiften paa Spirituosa gav kun 1 Mill. mod de forventede 2¼

Mill.; ogsaa der har man regnet galt, endogsaa saa galt, at man nu hører, at det heller ikke kan ventes, at denne Tillægsskat fremtidig vil indbringe mere end denne Million. Og saa Miseren med Toldafgifterne! Selvfølgelig vil man ikke mere faa et saa kolossalt Tab, som vi have faaet i de senere Aar paa 15 Mill. Kr., men der er ingen, der tør sige, hvad det endelige Resultat bliver af denne Toldreform, naar vi komme, som man siger, ind i normale Forhold, hvis man overhovedet egentlig nogen Sinde befinder sig længe under normale Forhold. Der er ingen, som rigtig tør sige det. Det vil sige, at man har i Virkeligheden ved denne Toldreform handlet ganske i Blinde. Det forekommer mig i høj Grad diletantisk. Og saa har man tilmed vedtaget denne Toldreform paa et Tidspunkt, da man forøgede Statens faste, aarlige Udgifter med Masser af Millioner. Jeg kommer til at tænke paa, at Leth Espensen, som sad her i Tinget før sidste Valg, sagde en Gang, at han havde kendt afdøde Finansminister Vilhelm Lassen særlig godt og været hans gode Ven, og Vilhelm Lassen havde mange fortræffelige Egenskaber, men der var to Ting, han aldrig havde forstaaet sig paa, og beklagede, at han aldrig havde forstaaet sig paa, og det var Tal og Penge. Men han var dog i flere Aar Finansminister.

Den højtærede Finansminister mener, at Udlandets toneangivende finansielle Kredse med Opmærksomhed følge ogsaa de smaa Landes finansielle Forhold. Jeg gaar ud fra, at det er rigtigt; men tror den højtærede Finansminister saa ikke, at man ogsaa, naar man gør dette, lægger Mærke til, om vi vise vor Villie til at raade Bod paa vore Fejlgreb, og hvad der ellers er kommet ind, eller vi ikke vise denne Villie? Tror den højtærede Minister ikke, at det vilde give os mere gunstige Laanevilkaar — og laane skulle vi jo — om Udlandet saa vor faste Villie til at gøre noget, og vi ikke indskrænkede os til indtil videre at holde Taler om Tingene? Thi det har meget at sige, at Ministeren ogsaa brugte disse Udtryk, at „det er af den største Betydning for et Folks nationale Selvstændighed og Uafhængighed, ja for dets Selvbestemmesret, ogsaa med Hensyn til rent indre Forhold, at Landet har en sund finansiel Balance“. Men foreløbig har den højtærede Minister ikke vist os nogen som helst Udvej, andet end det almindelige Udtryk om Sparsommelighed, som jeg, oprigtig talt, ikke giver meget for, ikke vist os nogen